

Централізована бібліотечна система
Деснянського району м. Києва

Бібліотека ім. Ю. Гагаріна для дітей

***Засекречений конструктор
Челомей Володимир Миколайович***

Вебліографічна довідка

(за патріотично-культурологічним проектом
***«Українці в контексті розвитку
світової цивілізації»***)

Київ, 2016

*Вебліографічна довідка представляє Інтернет-ресурси про життя та діяльність видатного українського вченого, механіка, генерального конструктора ракетно-космічної техніки, дійсного члена АН СРСР та Міжнародної академії астронавтики, двічі Героя Соціалістичної Праці **Челомея Володимира Миколайовича**. Оскільки його діяльність була переважно спрямована на створення великого оборонного щита СРСР – він був глибоко засекреченою людиною. І тільки зараз ми відкриваємо це ім'я. Завдяки таким людям Україна може вважатися одним з провідних лідерів космонавтики.*

Матеріали у довідки систематизовано за розділами. У межах розділів документи розміщені в алфавітному порядку за їх назвами. Вебліографічна довідка розрахована на широке коло користувачів.

Укладач: Касьяненко В.В.
Відповідальна за випуск: Зяліна Н.К.

Сторінки біографії

Народився Володимир Миколайович 30 червня 1914 року в містечку Седльці Привіслінського краю (нині територія Польщі) у сім'ї вчителів.

Незабаром після народження сина сім'я переїхала до Полтави, де мешкала бабуся, подалі від району бойових дій в розпочатій Першій світовій війні.

*Євгенія Хомівна Челомей
із сином 1916 р. (Володі 2 роки)*

Челомей мешкали в одному будинку з нащадками Гоголя і Пушкіна, у яких часто бували А. Макаренко і В. Короленко. Майбутній конструктор зростав і формувався в інтелігентному середовищі, грав на фортепіано, любив класичну літературу, багато читав з історії техніки і фізики.

У Полтаві у 1922-1926 роках він навчався в 7-річній трудовій школі № 10.

*Ось Володя Челомей - учень 10-ої
семирічної школи м. Полтави, 1925 р.
Йому 11 років.*

У 1926 році родина переїхала до Києва, де Володя навчався у семирічній трудовій школі № 45, а потім – у київському автомобільному технікумі.

У 1932 році Челомей вступив до авіаційного факультету Київського політехнічного інституту (в 1933 році на базі цього факультету був створений Київський авіаційний інститут).

У студентські роки Володимир активно займався науковою роботою. За час навчання ним було опубліковано більше 20 наукових статей.

У 1936 році була видана його робота «Векторне числення», яка стала для студентів

основним навчальним посібником. Відмінною рисою багатьох його робіт було те, що результати досліджень тут же втілювалися в практику.

Після закінчення інституту Челомей працював в Інституті математики АН УРСР і навчався в аспірантурі.

У 1939 році (у 25 років) захистив кандидатську дисертацію.

У 1940 році було засновано 50 Сталінських стипендій для особливо видатних молодих вчених, що працюють над докторськими дисертаціями. У їх число було включено і В. М. Челомея - наймолодшого докторанта АН СРСР.

Влітку 1941 - він був призначений начальником групи реактивних двигунів Центрального інституту авіаційного моторобудування, де в 1942 році ним був створений перший у СРСР пульсуючий повітряно-реактивний двигун, який встановлювався на низці літальних апаратів.

У 1944 – призначений Головним конструктором і директором дослідного авіаційного заводу № 51.

1958 - обраний членом-кореспондентом АН СРСР.

В. Н. Челомею належить велика заслуга у створенні знаменитої «сотки» - міжконтинентальної ракети УР-100, що забезпечила для СРСР стратегічний паритет зі США.

Похований на Новодівочому кладовищі в Москві **8 грудня 1984 року**.

Основний доробок

Челомей - автор багатьох праць (здебільшого засекречених), за довоєнного часу.

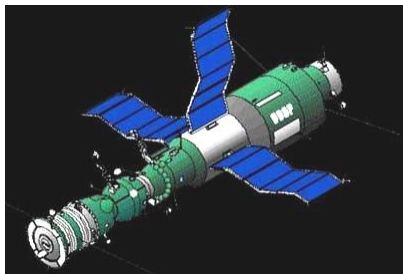
З 1950-их років він брав активну участь у різних проектах ракетобудування, переважно військового призначення.

По смерті Михайла Янгеля (1971) - головний керівник радянської космічної програми.

На його рахунок:

- відправка у Всесвіт апаратів серії «Зонд», «Луна», «Венера», «Марс», «Вега»;*
- орбітальних станцій «Мир», «Салют»;*
- штучні супутники Землі серій «Політ» і «Космос»;*
- орбітальні станції «Салют-3» і «Салют-5».*

- Саме В. Челомею належить ідея й реалізація транспортного орбітального корабля багаторазового використання.

- Конструктор супутника «Протон» - ракетно-носія важкого класу, призначеного для виведення автоматичних космічних апаратів на орбіту Землі. Стартова маса його без вантажу - 700 т; а маса корисного вантажу, що виводиться на орбіту висотою 200 км – більше 20 т.

- У його конструкторському бюро розроблено й виготовлено крилаті ракети 10ХН. Крила ракети в контейнері знаходилися у згорнутому стані і розкривалися після старту;

Вебліографічні джерела

Володимир Миколайович Челомей [Електроний ресурс] / Національний центр аерокосмічної освіти молоді ім. О. М. Макарова. - Текст. дані. – Дніпропетровськ, 2000- . - Режим доступу: <http://www.unaes.dp.ua/education/chelomey.htm?lng=ua>. - Назва з екрана.

Дубина, Олег. Володимир Челомей вважав Полтаву рідним містом. Історія [Електроний ресурс] / [Kolo.poltava.ua](http://kolo.poltava.ua) (Новини Полтави). - Текст. дані. - Полтава, 2016. – Режим доступу: <http://kolo.poltava.ua/2013/08/25/volodimir-chelomej-vvazhav-poltavu-ridnim-mistom-istoriya> (дата звернення: 28.03.– 2016). - Назва з екрана.

Звездные войны Владимира Челомея [Електроний ресурс] / телестудія Роскосмоса. - Текст. дані. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=naaPcmpTth0> (дата звернення: 27.03– 2016). - Назва з екрана.

Згуровский, Михаил. Засекреченный конструктор [Електроний ресурс] / Зеркало недели. Україна. - Текст. дані. - Київ, 1994- . -Режим доступу: http://gazeta.zn.ua/SOCIETY/zasekrechennyyu_konstruktor_k_95letiyu_so_dnya_rozhdeniya_vladimira_chelomeya.html (дата звернення: 02.04.– 2016). - Назва з екрана.

Челомей Володимир Миколайович [Електроний ресурс]. – Текст. Дані. - Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/> (дата звернення: 03.04.– 2016). - Назва з екрана.